

Motion till riksdagen

1988/89:L207

av Lars-Ove Hagberg m.fl. (vpk)

Betalningsansvaret för de anställdas representanter i bolagsstyrelse

I proposition 1987/88:10 föreslog regeringen att betalningsansvar med presumptionsregel införs även för löntagarrepresentanter i bolagsstyrelserna. De anställdas representanter kan i dag bli ansvariga för skadestånd eller ålagda viten på samma sätt som andra styrelseledamöter.

Vpk som yrkade avslag på förslagen till dagens konstruktion av styrelserepresentation för de anställda har fört fram två vägande skäl för detta:

- De anställda skall vara partsrepresentanter och inte jämföras med bolagsherrarna.
- De anställdas representanter bör ha någon form av maktbefogenheter, t ex vetorätt vid vissa beslut etc.

När det gäller betalningsansvaret och att göra löntagarrepresentanterna likvärdiga med bolagets företrädare instämmer vpk med den inställning som framkom i den socialdemokratiska motionen 1987/88:A8 som väcktes till den aktuella propositionen.

Vårt ifrågasättande bygger på två förhållanden som gör likställigheten illusorisk.

- De stämмоvalda styrelserepresentanternas uppdrag i ett aktiebolag är att åstadkomma största möjliga vinst. Löntagarrepresentanterna är däremot valda för att tillvarata de anställdas intresse av en trygg anställning och goda arbetsförhållanden. Dessa intressen är oförenliga, och gör ett grundläggande motsatsförhållande oundvikligt. I kooperativa företag är bilden inte lika entydig, eftersom det i dessa företag oftast är fråga om att producera medlemsnytta.
- De stämмоvalda ledamöterna gör en marknadsekonomisk bedömning av ekonomisk risk i förhållande till ekonomisk belöning. Löntagarrepresentanterna tvingas enligt propositionen att ta en stor personlig risk utan att någon ekonomisk belöning ställs i utsikt.

Redan nu har styrelseledamöter hamnat i tveksamma situationer. Det gäller t ex Fermenta, där aktieägarna stämmer styrelsen för att om möjligt få skadestånd för de pengar de förlorat på grund av att styrelsen inte tagit sitt ansvar och kontrollerat de uppgifter som El-Sayed m fl lämnat.

Det finns också ett fall (Sabema i Mölndal) där företaget brutit mot Länsstyrelsens förbud att tippa sot m.m. i närheten av vatten. Det uppmärksammades och påtalades av den fackliga representanten i styrelsen, som också anmälde händelsen till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen utdömde då ett vite som ålades bolagets styrelseledamöter personligen och solidariskt. Så i

värsta fall kan en facklig representant få betala omkring 1 000 000 kronor själv. (I praktiken tveksamt, men risken finns.)

Det principiellt olämpliga i att fackrepresentanter på detta sätt binds upp till företagets tveksamma agerande i t ex miljöhänseende behöver väl knappast motiveras.

Mot. 1988/89
L207

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att i lagen om styrelserepresentation för de privatanställda m.m. undanta de anställdas styrelserepresentanter från betalningsansvar i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 23 januari 1989

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Karl-Erik Persson (vpk)

Paul Lestander (vpk)

Alexander Chrisopoulos (vpk)

Annika Åhnberg (vpk)